

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

Eadem d[omi]nica de modis sequendi christu[m]. ser. xvj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

Dnica. II. post octa. epiphanie

vide in dnica septuagesime in sermone q̄ in
cipit. Quid hic stas rota die octio. Jo
dicat Sap. ij. Fama est spes illoꝝ ⁊ labo
res sine fructu ⁊ inutilia opera eozū. Ps.
Dormierunt somnū suum: ⁊ nihil inuene
runt. o. vi. di. in ma. suis. Hoc autē nō intel
ligunt hoies mūdani: sed in inferno vāna
rī tūc intelligēt. Quā clamabūt vnlantes
⁊ pie angustia spiritū gemētes. Lazari su
mus in via iniquitatis ⁊ p̄ditionis: ⁊ am
bulauimus vias difficiles: vltā autē domi
ni ignorauim⁹. Quid nobis p̄fuit super
bia/ aut diuitiarū tactācia quid p̄tulit no
bis: rāstert oia illa tāq̄ ymbra ⁊c. Sap.
v. Ecouerso de bonis p̄ionis qui laborāt
p̄ operib⁹ spiritualib⁹ dicat Mat. xx. Luz
autē sero factū esset dixit dñs vinee procu
ratori suo. Toca operarios et redde illis
mercedē suam. Igit accipite consiliū. Et
nota p̄ceptū scripture dicitis. Quodcuq̄
p̄t manus tua facere instanter opare: qz
nec opus/ nec ratio/ nec sciētia/ nec sapia/
erūt apud inferos. Eccl. ij. Circa sedm
p̄ncipale notat nra medicina virtualis/
cū dicit. Genes adorabat eū dicens. Hic
ponit modus sanandi a lepra pctōꝝ. Pec
cator autē ex quolibet pctō mortali elonga
tur a ch̄o. Prouer. xv. Longe est dñs ab
impys. Ps. cxvij. Longe a peccatorib⁹ sa
lus. Debet ergo redire ad ch̄m trib⁹ pas
sibus: q̄ notātur in tribus q̄ fecit ch̄s in
sanando istū leprosum. Primo quidē ter
git eū manu sua. Secdo dixit. Vade osten
de te sacerdotibus. Tertio dixit ei. Offer
munus tuū. Prim⁹ passus significat eozū
dis contritionē: q̄ ostendit in tactu man⁹
ch̄i: q̄a nullus p̄t cōteri/ nisi tangat a
ch̄o. Ezech. ij. Abij auarus in indigna
tione spūs mei. Van⁹ est dñi erat meū
p̄fortans me. Quinq̄ digiti hui⁹ manus
sunt quinq̄ nociua q̄ inducūt ad cōtritiō
nem. vtz Prim⁹ est incertitudo mortis/
quā formidam⁹. Secdo est pena/ quā pec
cando meruim⁹. Tertio est ḡa: quā pec
cando p̄didimus. Quartus est gloria: a
quā p̄ culpā excludimur. Quint⁹ est glo
ria paradisi/ quā puati sumus. Secūdius
passus ē oris cōfessio: vū dicit. Vade osten
de te sacerdotibus. Et nota q̄ qñ ibat ad sa
cerdotē sanatus est. ad ostendendū q̄ sta
tīm qñ hō conterit/ etiā anteq̄ cōfiteatur

actu: liberat a culpa. iuxta illud ps. xxxj.
Dixi cōfitebor aduer. me iniquit. me. et tu
remi. impie. pecca. mei. Tertio passus est
op̄ris satisfactio: que ostendit ibi. Offer
munus tuū. Nota q̄ ad satisfaciendū pro
peccatis debem⁹ offerre tria munera que
habem⁹ a deo. sciam rationale: corp⁹ ma
teriale: ⁊ bonū sp̄ale. Hec tria p̄fecte offe
rūtur p̄ ingressum religiōis in qua offerit.
Primo anima per vorum obedientie.
Secūdo corpus per vorum castitatis.
Tertio bona sp̄alia p̄ vortū paup̄ratis.
Vel anima per orationē: corpus p̄ corpo
ris mortificationē que fit p̄ ieiunū. bona
sp̄alia p̄ elemosynarū largitionē: que tria
sunt tres pres satisfactiois.

Adē dnica post octa epiph.
de mō sequēdi ch̄m. Ser. xvj.

Secute sunt eū

Turbe multe Mat. viij. Hare
ria sermonis erit quib⁹ modis
debem⁹ sequi ch̄m/ vt pueniamus ad glo
riā ⁊c. Declara tbema iuxta intellectū li
teralem. Digenes ponit quattuor rōnes
p̄pter quas turbe sequebant ch̄m. Prima
ratio est p̄pter charitatē: cupientes audire
dulcissima verba eius: vt apes mel. Rec
mirū: qz Moyse stetit in monte Synal
xl. dieb⁹ ⁊ xl. noctib⁹ sine cibo ⁊ potu: tan
tam dulcedinē sentiebat ex colloquēde dei
quē nō videbat. quāto magis audire verb
ba ab ore dei incarnati. Jo Luc. Omnis
p̄pls suspensus erat audietes illū Lu. xij.
in fine. Secda ratio p̄pter quā quidam se
quebātur eū p̄pter necessitatē vt infirm⁹:
qz ch̄s curabat oēs infirmos: dādo
surdis auditū/ cecis vīsum. Jo Luc. vi.
Multitudo copiosa plebis ob omni iudea
⁊ Hierlm/ ⁊ Daritima/ ⁊ Tyrl/ ⁊ Sy
domis: q̄ venerat vt audirēt eū ⁊ sanarent
a languorib⁹ suis. ⁊ q̄ verabant a spiritib⁹
imundis curabant/ ⁊ ois turba querebat
eū tangere: qz virtus de illo exibat ⁊ sana
bat oēs. Tertia causa q̄re qdā sequebātur
ch̄m est p̄pter curiositatē/ vt viderēt mirab
cula: ⁊ ista est vana. De istis dicit Jo. Se
quebat eū multitudo magna: qz videbāt
signa q̄ faciebat sup bis qui infirmabāt

Jo. vi. Quarta causa de peccato: quia aliqui se
tuebant ex malignitate: ut pharisaei et do-
ctores. qui quanto erant maiores scientie: tanto
peccatis peccati: ut possent christum accusare. Si-
cutes. In hoc ipse Iesus velut liber die
predicare: cum nunquam fuerit in studio generali
vel particulari: Unus. Faber lignari? vult
predicare: impossibile quod non dicat errores.
De his dicit Luc. xi. Leperunt pharisaei et
legisperiti graueriter insistere et os eius oppri-
mere: ut de multis accusaret illum. Primum the-
ma ad litteram. Sed ipse dimisso inuenit
surtu intellectum morale quod debemus sequi christum
alio modo: ut pueniamus ad gloriam.
Primo tanquam lucem dirigentem: et hoc
per veram credentiam.

Secundo tanquam ducem praecedentem: et hoc
per plenam obedientiam.

Tertio tanquam patrem morientem: et hoc
per dignam penitentiam.

Quarto tanquam regem promouentem: et
hoc per gloriosam excellentiam.

¶ Hic primo per veram credentiam. Chabitus
naq; est datus nobis in luce ad illuminan-
dum nos ad credendum ea quae sunt fidei: quae natu-
raliter intellectus noster non potest capere. In
christo fuit positus in mundo tanquam cereus in
camera obscura: in quo sunt tria. scilicet cera. ly-
chnus seu papyrus et lux. Sic in christo. Cer-
a est caro quam assumpsit de vero semine
papyrus in eius cadidus est anima purissima.
Lux est diuinitas. Et ista tria sunt unum ce-
reus. i. una persona christi. In Athanasius.
Nascitur anima rationalis et caro unum est ho-
mo: et hoc unum est christus. non confusio sicut
mixtio aquae et vini confunditur: non sic in christo.
Iste ergo cereus. i. christus illuminauit quantum est
ex parte sua totum mundum. Jo. i. Erat lux ve-
ra quae illuminat et cetera. Et sciatas necessitatem
nature: quia ante christum aduentum generis humani in ter-
rebus errorum. Jo. David. Nescierunt neque
intellegerunt: in tenebris ambulantes. scilicet phari-
saeam. neque intellexerunt. scilicet iudei per intelle-
ctum. Licet enim pharisaei cognouerint sicut cam-
pam effectum unum deum: ut dicit Romanus. i. in illa
cognitio veritatis fuit mixta cum multis erro-
ribus. ut patet in praedestinatione et praedicta di-
uina: in qua multi errauerunt. Item in creatio-
ne mundi: quam pharisaei dogmatizabant fuisse ab eter-
no. Item nec iudei intellexerunt veritatem fidei
christiane: quae praecebat in gabolis et figuris le-

gis Moyse. Unum ad hoc ut ostenderet Moy-
ses quod ymbiatrice et enigmatico loqueretur:
quia descendebat de monte habebat faciem ve-
laratam coram filiis israel. Exo. xxxiii. Hoc autem
velum scissum fuit in morte christi. Sicut iudei
adhuc habent velamen istud in cordibus suis. ij.
Cor. iii. Nec etiam pharisaei cognouerunt trinita-
tem personarum: nec alios articulos fidei. Non
enim habebat veram lucem. i. christum: sed solum habe-
bat paruulum lumen intellectus naturalis. Jo.
christus ait. Ambulate dum lucem habetis Jo.
xii. et loquitur de se. Et Jo. vii. Ego sum lux
mundi et cetera. Post ascensionem vero quod non habemus
ipsum plene dimissit nobis lumen fidei in lu-
cerna doctrine fidei. scilicet symboli. scilicet credo in
deum. Jo. Ro. i. Si confiteris in ore tuo dominum
Iesum: et in corde tuo credideris quod deus illi
susceperit a mortuis: saluus eris. ¶ Secundo
debemus sequi christum per plenam obedientiam. De-
scendit a principio mundi dedit humano generi
duces. scilicet Adam et Eua: et posuit eos in via
paradisus: quod in gratia creati fuerunt. Quod diceret
eis deus. Nec est via ambulare in ea: non de-
clinetis: neque ad dexteram: neque ad sinistram. Gen. iii.
Sed in prima uia isti duces errauerunt.
Eua declinauit ad dexteram. Adam vero ad si-
nistram. dextera est amor: sinistra timor. Eua
perdidit viam paradisi amore scientiae: quae audiuit.
Eritis sicut deus scientes bonum et malum Gen. iii.
Adam vero peccauit non amore scientiae: sed timore
ne molesteret suas delicias: ut dicit Augustinus
declinauit ad sinistram. Nota quod Adam non fu-
it seductus: mulier autem seducta fuit in paradi-
sato. i. Timor. Nota quod Eua de de-
dit de si uictu et cetera. Si ergo duces errauerunt
consequenter etiam alii errauerunt. Si tunc ceco-
ducatum praeter: ambo in foueam cadunt. Dar.
xv. Jo. David plorans hoc dicebat ps. xii.
Oes declinauerunt sicut similes facti sunt:
non est qui faciat bonum: non est uisus ad unum. Jo.
deus per se scit hoc dedit nobis christum in duces:
qui non potest errare. i. De. ii. Sequimini ueluti
gratia eius. La. i. Ecce testis plus dedi cum
ducere et praepositorum gentibus. Nota tamen quod que-
dam facta christi debemus: potius admirari quam
imitari. Sic sunt ea quae ex parte faciebant: si-
cut miracula. Item absoluerunt a peccatis sine
confessione: Sicut fecit Mariae magdalene
Lu. vii. Item adultere Jo. viii. Quod non pos-
set etiam Papa sine confessione et absolutio-
ne Item ieiunare. xl. diebus. Nota quod in via paradisi
c. uij

Dñica. iij. post octa. epipha.

si sunt mlti biuia p q̄ facile est errare viā.
Prīmū biuū est supbia z vanitas ex vna
pre: z m̄suetudo z hūilitas ex altera pre
Vide q̄ p quā viā iuit ch̄s z illā psequere.
Idē de auaritia zc. Dicit ysurarius q̄
vult ire ad padisum / s̄ mentis: quia capit
viā inferni zc. Sic d̄ alijs peccis. Sicut si
tu videres aliquē ire per viā Rome: dice-
res pculdubio: hic vadit Romam: vel ad
aliā ciuitatē zc. Sic qñ vides aliquē ire
p viā peccōz: h̄c potes dicere hic vadit ad
infernū. B̄tus q̄ est q̄ fit dicere. Vestigia
ei⁹ secur⁹ est pes me⁹ Job. xxiij. Vestigia
ch̄i sunt p̄ntes q̄s requirit: qz suis militib⁹
ipm sequentib⁹ dat magna p̄mia z salaria
s. gliaz celli. Tercio debem⁹ seq̄ ch̄m
zc. p dignā p̄niam. S̄suetudo est in m̄-
do q̄ mortuo p̄re filij ipm sequūtur ad se-
pulturā flentes zc. Ch̄s est p̄f n̄r. Un⁹
est p̄f yr zc. Mar. xxiij. Qui genuit nos
de vtro sua ecclia. Semē est verbum dei
s. forma baptis̄m: iō oēs baptizati sum⁹
fr̄es. Oēs vos fr̄es estis Mar. xxiij. Ite
p̄f. s. ch̄s mortuus est in cruce: nō sequa-
mur euz p̄ p̄niam flentes sicut mulieres q̄
ib̄at post ipm lamētantes: vt d̄ Lu. xxiij.
De hac ch̄s. Si q̄s vult post me venire
abneget semetip̄m z tollat crucē suaz. Nō
dicat meā. s. p̄niam z sequat me. Idē Lu.
xviij. Qui non basulat crucē suam z venit
post me: non potest meus esse discipulus.
Quarto debem⁹ seq̄ ch̄m p̄ gl̄iosaz ex-
cellentiā zc. Si rex vadēs ad p̄liū. p̄mit-
teret castz. cuiuslibet sequēt̄ se: quot irent.
Ch̄s aut̄ p̄mittit sequēt̄ibus cū vitā eter-
nā Qui sequitur me nō ambulat in tene-
bris: sed habebit lumē vite. Joā. viij. Jō
p̄seueremus Primo in vera credētia. Se-
cūdo in plena obediētia. Tertio in digna
p̄niam. Et tūc veniet nobis ch̄s. De q̄ scri-
ptū est Eccl. xxiij. Gl̄ia maḡ est seq̄ dñm.

Dñica iij. post octa. Epipha.
de septē bellis hoīs. Ser. xvij.

Vincula
malo: s̄ vince in bono ma-
lū. Ro. xij. Sermo erit de
victoria quā debem⁹ habe-
re de peccat⁹ mortalib⁹: vt possim⁹ habere

gloriā paradisi. Pro declaratiōe sciēdum
q̄ regula z doctrina vniuersalis in theolo-
gia est q̄ nullus intravit nec intrabit glo-
riā paradisi nisi p̄ victoriā. Ista doctrina
declarat p̄mo in angelis. Michael z ce-
teri pugnaverūt cū Luciferō z sequacib⁹
ei⁹ zc. De quo bello dicit Apoc. xij. Fad-
ctū est p̄liū zc. Sedo p̄z in terra de hoīb⁹.
Et nunq̄ p̄iarcha aliq̄s nec p̄peta: nec
ali⁹ sine victoria in bello cōtra tentatōes
z inclinatioēs carnis: tentatioēs mūdi: z
tēratioēs diaboli: dentq̄ ne forte possent
hoies q̄ri v̄l negli gent bellari: neq̄ ch̄s
intrauit ad gloriā reiuertitōnis corporis
sui sine victoria. Un̄ dicit Lu. vlti. Nōne
sic oportuit ch̄m pati z ita intrare in glo-
riā suā: Secus de gl̄ia anie quā ab instan-
ti cōceptiōnis habuit. Jō apls. Non coro-
nabit nisi q̄ legitime certauerit. ij. Timō.
ij. Si instantiā faceret aliq̄s de puer⁹ bat-
tizatis. R̄ideo q̄ victoria ch̄i applicat
eis. Sic victoria regis q̄ vicit ciuitatē vel
villā applicat infirmis z debilib⁹ q̄ post
victoria regis intrant cūitātē si fuerūt
de exercitu regis. Sic hic zc. Hora q̄ in
hoc mūdo habem⁹ septē bella cōtra septē
peccā mortalia: p̄tra q̄ si habem⁹ victoriāz
coronabimur. Sicut ch̄s facit p̄conizari
p̄ico est Joā. euange. vt infra videbit.
Prīmū p̄liū est p̄ccm̄ supbie: q̄ nimis
regnat tā in dñis q̄ in plac̄ z militib⁹ zc.
Hec supbia p̄cedit ex cōsideratione excel-
lentie p̄p̄ie respectu bonoz sp̄ialū v̄l tem-
poraliū. Verbi gr̄a. Aliq̄s supbit ex gene-
ris nobilitate zc. Sed debet cōsiderare q̄
d̄ terra est z in terrā reuertet. Gen. ij. Pul-
uis es zc. Ali⁹ supbit de sciētia zc. S̄z
cōsidera q̄ ea q̄ scimus sunt miutua pars
eoz q̄ ignoramus. Un̄ Socrates. Hoc
vni scio qd̄ nescio. S̄ue sciētia destruet
s. Loz. xij. Declarat si videt. Alius super-
bit ex dominio z potētia. S̄z p̄sideret po-
tentiā Detraiani z ceteroz olim reguz z
potentiū vbi sunt. Ali⁹ ex scititate. Sed cō-
sideret q̄ nihil boni habet ex se: sed a deo.
Hora q̄ sufficientes scim⁹ cogitare aliqd̄ a
nobis q̄si ex nobis: sed sufficientia nostra
ex deo est. ij. Loz. ij. Alius supbit ex diu-
tijs: sed nō satiāt aiam: qz nō intrāt in eā.
z tō nunq̄ p̄nt tentare hoies: imo faciūt
hominē miserū: qz efficitur seruus carum.